ABONNEMENTS

Publication ... | Union postale
Un an ... 5 [illegible] | Un an ... 10 [illegible]
Six mois ... 3 [illegible] | Six mois ... 6 [illegible]

Annonces Légales
0 $ 10 la ligne de 6 points sur justification de 3 colonnes quelle que soit la page.

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 257
Ngày thứ hai
2 Mars 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 224

GIÁ BÁN

Đông-Pháp | Ngoại-Quốc
Một năm ... 8 $ 00 | Một năm ... 10 $ 00
Sáu tháng ... 4 00 | Sáu tháng ... 6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Báo hàng sự việc buôn bán hay là việc gì [illegible]

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3471

PHONG-CHÀO DI TÂY CỦA NGƯỜI MÌNH

Gần nay tự thành-thị tới thôn-quê, cái phong-chào đi Tây của người mình nghe ra bành-trướng lắm! Nói đến phong-chào đi Tây của người mình đã bành-trướng, thì những người chưa kịp xét kỹ, ai chả mừng thầm cho vận-mạng tương-lai của nước nhà, vì nước Tây là một nước văn-minh: người Tây là bọn người có đủ nhơn-cách: so với nước Nam mình là nước văn-hiến-cổ: người Nam mình là hạng người còn trong vòng ấu-trĩ; thì ta quả còn kém người xa lắm, vậy ta muốn theo kịp người, thì cần phải hấp-thọ văn-hóa của người, mà muốn hấp-thọ văn-hóa của người, thì câu chuyện « đi Tây » chính là hiệp thời-thế lắm. Song khốn nỗi cái phong-chào đi Tây của người mình ngày nay mà ký-giả sắp bàn đây, thì chỉ có hư mà không có thiệt: có giả mà không có chơn: câu chuyện « đi Tây » chẳng qua là thấy người đời xu hướng như thế, nên đem ra để « loà » lẫn nhau thôi, chớ thiệt ra chẳng có tâm-sự gì cả: chẳng có mục-đích gì cả.

Này ai chẳng thấy những cậu phong-lưu công-tử, xưa nay chưa từng biết những mùi cay-đắng là mùi gì, cái tâm-chí của các cậu; cái mục-đích của các cậu; chẳng qua là ham muốn cái tiếng « tay chơi » mà thôi, các cậu đã chỉ có cái mục-đích là « chơi », thì cái trình-độ « chơi » cũng theo thời mà tấn-hóa. Xưa kia ham ăn-mặc tốt: ham tiêu-xài lớn: ham có xe hơi: ham nhiều nhơn-ngãi: thì bây giờ phải ham có cái tiếng « đi Tây về » mới là thỏa dạ. Ấy cái tâm-sự đã chỉ có thế; cái mục-đích đã chỉ có thế; thì khi đã đến Tây rồi, có thiết gì học-hành: có thiết gì đào-luyện: sớm tửu-quán: tối ca-lâu; cái tánh ham chơi lại ở vào nơi phiền-ba đô-hội, thấy những vật chất bên ngoài nó loà-loạt cũng đủ đủ chết mệt rồi, vì vậy có lắm cậu đi đã lâu năm, mà khi về anh-em có hỏi chuyện, thì ngoài những giá đồ vật quí-báu, cùng những món chơi-bời sung-sướng ra, không còn biết cái gì nữa. Khi chưa đi Tây, thì gặp ai cũng khoe « tôi sắp đi Tây »; khi đi Tây về, thì gặp ai cũng khoe « tôi đã đi Tây »: ôi! Đi Tây mà không nhiễm được chút văn-hóa tinh-hoa nào của người Tây: đi Tây mà không bắt chước được cái tánh tự-do, cái khí nghĩa-liệt của người Tây; nói đến khảo-sát, thì cũng có khảo-sát dử lắm, nhưng khảo-sát nguyên về cách chơi: nói đến lịch-duyệt thì cũng có lịch-duyệt nhiều lắm, nhưng lịch-duyệt nguyên về lối chơi: hỏi đến bằng-cấp, thì cũng có nhiều bằng-cấp, nhưng không phải là bằng-cấp « văn-chương » hay bằng-cấp « luật-khoa » bằng-cấp « hóa học » bằng-cấp « kỹ-nghệ » gì, mà là bằng-cấp của cánh chị-em ở Paris: cánh anh-chị ở Marseille: rồi thì ít nói ra nhiều: nhỏ nói ra lớn: cái văn « nói khoác » thì thiệt không ai bằng!

Ấy một hạng nhơn-vật đi Tây mà ký-giả đã lược tả ra trên đó, thì quốc-dân ta còn hi-vọng nỗi gì! Phong-chào đi Tây càng bành-trướng bao nhiêu, chính là trong nước càng thêm những tay chơi hại bấy nhiêu! Ký-giả nói đây, e có nhiều người mích lòng, vì trong những người đi Tây đó, có người dở mà cũng có người hay, có người đi Tây về mà đổi hẳn ra được nhơn-cách mới, không còn có những tánh nô-lệ ỷ-lại khiếp-nhược như mình; có người khi về đã đeo cái bằng Cử-nhơn Tiến-sĩ, hoặc về luật-khoa; hoặc về y-khoa cùng công-nghệ; đối với quốc-dân được nhiều điều bổ-ích, và tỏ cho người Tây biết rằng cái dân-tộc này vẫn là một dân-tộc văn-minh cổ, có khôn-ngoan, có cảm-giác, có thông-minh; có trí-trọng chớ chẳng phải một lũ mán-mọi gì! Nhưng những hạng người mà ta nói đây, thì tiếc rằng ít lắm!

Thời-đại ngày nay cần phải giao-thông, có giao-thông mới bắt-chước được những sự khôn-khéo của người, xem như các nước, nước nào số lưu-học-sanh nhiều ấy là nước ấy chóng mở-mang, nước Tàu nước Xiêm mỗi năm số lưu-học-sanh ra ngoài không biết bao nhiêu mà kể, nước ta ngày nay, quốc-độ còn hèn-thấp; dân-trí còn mờ-ám; chính là ngày nên cổ-động cho được nhiều lưu-học-sanh ra ngoài, nhưng trước khi đi phải cầm một cái mục-đích gì cho đích-đáng, chớ đừng có thấy người đi ta cũng đi, deo cái lốt « du-học Âu-châu » mà vẫn đi u về mê, ăn dơ nói láo, thì chẳng qua chỉ thêm một trò cười!

Tổng-kết bài này chưa dám nhận làm một người hướng-đạo cho những người đi Tây, song chỉ xin hiến các người một câu thơ của người lưu-học-sanh nước Nhựt-bổn rằng:

« Nam-nhi lập chí xuất hương-quan,
« Học nhược vô thành thệ bất hoàn.
. . . . . .
. . . . . .
Nghĩa là: « đem thân đi đất-nước người,
« Học cho thành-đạt mới thời về quê!

NAM-KIỀU

VĂN UYỂN

TỐNG BIỆT TÍNH NHƠN
Tập kiều

Dinh ninh, mài lệ chép thơ;
Buột tâm đôi đoạn như tơ rối lòng.
Bâm khuân nhớ cảnh nhớ người,
Thấy trăng mà thẹn những lời non sông.
Đối ta chút nghĩa tơ hồng,
Lòng nào mà nỡ dứt dòng ra đi.
Đoạn trường thay lúc phân kỳ,
Một ngày nặng gánh tương-tri mấy ngày.
Thềm dương lần bóng vừa tà,
Chén chi cho bận lòng người lầm thêm.
Càng mê mẩn nỗi tâm-duyên,
Chẳng bao mà rũ chẳng dằn mà đau.
Trông theo nào thấy đâu nào;
Như mang sắn sắt như bào lòng sôi.
Buột tâm ngày một héo-don,
Khuông lường biết có vuông tròn chăng chăng.
Tìm lòng đôi đoạn xa gần;
Một đây một bỗng ai dằn cho ra.
Dùng dằng khi bước chơn ra,
Một lời trân trọng châu sa mấy hàng.
Tình xưa lại lắng khôn ngăn,
Kể làm sao xiết muôn vàn ái ân.
Thật là tạc-tử giai-nhân,
Được cùng thôi cũng xích-thằng điểm trao.
Khi ấn ở lúc ra vào,
Mười phần ta đã tủ nhau cả mười.
Bình-bồng còn chút xa xuôi,
Trăm thân để chuộc một lời được sao.
Thương càng nghĩ nghĩ càng đau.
Quá ra khi đến thế nào mà hay.
Sầu đông càng lắc càng đầy;
Bâm khuân như tỉnh như say một mình.
Mấy lời ký chú đinh ninh,
Xa xuôi ai có biết tình chăng ai.
Nỗi thương nói chẳng hết lời,
Thế nào xin quyết một bài cho xong.
Bẻn bề bất ngát xa trông,
Tin sương luống những rày trông mai chờ.
Cõi điều chi nữa mà ngờ,
Nỗi niềm tâm sự bảy giờ hỏi ai
Cùng nhau trót đã nặng lời,
Khối tình mang xuống tuyền đài chưa tan.
Ấy ai dặn ngọc thề vàng,
Nào xa trông thấy lòng càng xót xa.
Ngại ngùng một bước một xa,
Tấm lòng thương nhớ biết là có nguôi.
Trước sau cho vẹn một lời,
Dẫu thay mái tóc dám dời lòng tơ.
Quản bao tháng đợi năm chờ,
Dám xa xuôi mặt mà thơ thới lòng.
Chưa chồng gối cũng vợ chồng.
Trăm năm tạt một chữ đồng đến xương.
Tiền thế cũng thảo một chương,
Còn tôi tôi một gấp nàng mới thôi.

M. C.

VĂN NỮ-GIỚI

MỘT THIÊN TUYỆT-BÚT

BỨC THƠ CỦA LÂM-NỮ-SĨ TRUNG-HOA

TIỂU-TỰ

Vẫn biết hồng-nhan thường hay bạc mạng, xưa nay biết bao nhiêu quốc sắc thiên-hương, trầm ngư lạc nhạn, đem cái thân chìm nổi ở nơi biển oan trời tình.

Nhưng mà có lúc thanh lúc suỷ, khi tan khi hiệp, lúc vẫn lình đình chiếc bá, song có khi nương dựa lâu son, có vinh hoa, có phong trần, ấy là trời xanh quen thói đành ghen như vậy.

Như sự tích của nàng Lâm-nữ-sĩ đây, xem lịch-sử của nàng, than ôi, phẩm hạnh như thế, khôn ngoan như thế, nhan sắc như thế, tài tình như thế, mà khiến cho trọn một đời năm trong cảnh ngộ đắng cay!

Đọc đến cái thơ tuyệt-bút dưới đây, lời văn đẹp đẽ, đọng nói bi tao, khiến cho lòng gan dạ sắt cũng phải vì thân phận của nàng mà động lòng thương xót.

Em vẫn đa tình, cảm người đồng điệu, em đọc cái văn của Lâm-nữ-sĩ đây, em chẳng những cảm cảnh cho người mà thôi, em lại than tiếc cho một bậc nữ-lưu tài-tình dường ấy, đến khi tương ngọn đèn khuya mà viết bức thư này, là lúc đã hẳn kết cuộc cái sanh-mạng rồi, mà còn lời lẽ tiêu tao như vậy, rất đáng kính phục thay. Nhơn thong thả, em xin diễn-dịch ra đây, dâng chị em mình xem cho biết nàng là một bậc tài tình thuần cổ.

Viên-Tiểu Thơ

I

Thưa các ngài, thiếp đây là một người đàn-bà thân phận linh đinh, mang một cái oan-trái xưa nay không có; chịu một cái thống khổ xưa nay không bì. Nữ Hoa, không ra được tinh thiên, Tinh Vệ không lấp đầy hàn-hải, mình mông trời đất, biết cùng ai mà than thở cùng ai?

Cực chẳng đã thiếp phải mượn cái bút của mực lợt thăng thì cho các ngài nghe.

Trước khi thiếp để ngòi bút xuống giấy, thiếp cũng vẫn biết vô ích cho đời, nhưng mà thiếp lấy lời mà thổ thẻ ra đây, thiệt không phải thiếp muốn đem cái lịch-sử thương-tâm của thiếp mà phô bày ra, để cầu cho người ta thương cái cảnh-ngộ của thiếp, than ôi! Thiếp mà xử cái địa-vị bây giờ đây, đã không còn muốn làm văn cái lịch-sử đẩy lại, thiếp lại trông cái sanh mạng của thiếp cho dài; thiếp sống là làm một người vô vị, thiếp chết mà được cái sự hoàn toàn; thôi dầu rằng, thiếp ngậm oan mà xuống suối vàng chớ cái nét bút cái mảnh giấy tàn để lại cho đời, ai là kẻ hữu tình, đọc đến cái sự này, ắt cũng vì thiếp mà tiếc cho cái thân tạo-ngộ, cái cảnh tàn-toan, đem mấy giọt lệ tình rưới vào trong huyện lịch-sử nhỏ mọn này, thì thiếp ở dưới tuyền-đài, một nắm xương tàn may còn sanh thú được.

(Còn nữa)

Hướng truyền

Hỏa hoạn

Mới hôm 19 Février rồi đây vì sự hư hỏng của một người mà làm cho một làng kia ở phủ Điện-biên xảy ra một cuộc hỏa hoạn rất to. Lửa cháy nội trong 15 phút đồng hồ, 100 cái nhà của Annam và Khách đều hóa ra tro bụi. Cho đến cái cầu bắt ngan rạch Nam-Youn, dinh của Tri-châu, kho sách và trường học cũng bị thiêu hủy. Người ta hết sức cứu chữa nơn lửa mới không cháy tới nhà thương, nhà của người thơ lại và trại lính.

Tuy cuộc hỏa hoạn rất to song cũng may là mạng người vô hại.

Phế-công

Sư Nhựt ở Pékin (Trung-Hoa) có gởi thơ đến bộ Ngoại-giao Tàu mà xin phải châm nom về việc phế công trong các xưởng dệt vải vì máy lắm phế công trước có nhiều người thợ Nhựt bị thương tích.

Phi-công Nhựt

Có một vị phi công Nhựt tính đến tháng Mai-Juin năm nay ngồi máy bay ở Tokyo bay qua Moscou và Paris, đường xa độ 12.000 ki-lô-mét.

Hai cái máy bay để dùng về cuộc bay này kiểu Bréguet. Lúc bay có ghé các chỗ này: Chosen, Mandchourie, Sibérie, Moscou, Varsovie, Prague và Paris.

Trời hại anh-hùng

Quan hai phi-công White (Huê-kỳ) trong lúc Âu-châu phải cơn khói lửa ra tùng chinh, theo sử máy bay, hạ được 31 cái máy bay của A-lơ-măn. Mới đây ngồi máy bay bị sự rủi ro rớt xuống tại Toronto vong mạng.

Bọn tàn-ác

Mới đây chiếc tàu Dogola của nước Portugal chạy ngoài Thái-bình-dương bị một chiếc tàu-ô của khách-trú đón đường toan bề giựt của gần Monaco. Tàu Dogola liền xổ súng cự đương, hai bên bắn nhau một hồi, tàu ăn cướp nhằm thế cự không lại nên bỏ mà chạy. Coi lại thì hai bên cũng có nhiều người thiệt mạng.

Bịnh của Tôn-Văn

Bịnh của Tôn-Văn cũng còn như cũ, chẳng có thêm mà cũng không thấy giảm bớt chút nào.

Rủi ro về máy bay

Tại sân máy bay Bourget (Pháp-quốc) có hai cái máy bay đụng nhau, làm cho quan một Lebègue và thầy đội Bocher bỏ mạng.

Giải buồn trên xe-lửa

Tháng Juin tới đây chuyến xe-lửa Berlin-Hambourg và Berlin-Munich (Đức-quốc) sẽ có bày ra máy hát nói bằng vô-tuyến điện trên xe lửa để cho hành khách giải buồn.

Ở Tombouctou bay về Algérie

Nhị vị phi-công Lemaitre và Arrachard mới ngồi máy bay ở Tombouctou hôm 20 Février bay về Algérie. Vì trời không được êm tịnh nên phải đáp xuống tại sa-mạc Sahara, chỗ ấy không có dây thép giờ nên không thông tin tức chi được cả.

Nhớ lại bạn Tuấn-Năng

I

Thật người đời như bông phù-dung như ngựa qua cửa sổ, như phút đồng-hồ; phù-du sớm còn tối mất, ngựa qua cửa sổ là man lắm, phút đồng hồ đi chẳng trở lui. Còn đó rồi mất đó, thấy đó rồi biệt nhau đó, mới vừa cười, nói, vui chơi đó, mà nay đã kẻ âm người dương, cách nhau chỉ ba tấc đất mà hóa ra người thiên-cổ rồi.

Bạn Tuấn-Năng mất nhằm ngày 27 tháng giêng Annam lúc hai giờ sáng ở nhà thương Cholon hưởng thọ được 35 tuổi. Chết là hết lo, chết là khỏe, chết là yên, thế mà ta rất thương tiếc, rất yêu mến người, vậy ta viết mấy bài làm cho người sống lại trên tờ báo Đông-Pháp này để làm bạn với quốc-dân đôi lúc. Lúc sanh tiền người cũng từng đem tấm lòng nhiệt-thành đối đãi với đồng-bang, nay tử-hậu chắc là người cũng còn giữ một dạ linh-thiêng yêu mến chủng-tộc. Chết là yên mà chết như bạn Tuấn-Năng một cách thình linh nầy làm cho các bạn thân và ta đau đớn vô cùng. Đau đớn cho phận bạn tuổi trẻ đầu xanh, cha mẹ già còn lụm cụm, bốn con còn thơ-ấu chưa rõ chút việc đời, một vợ yếu lại thêm còn bịnh... Đau đớn cho bạn vừa mới mừng được sanh-hạ một trai chưa thôi mà hóa ra con mồ-côi lớn chẳng biết mặt cha, mình tách bước diêm-đài yên nghỉ.

Cho hay cuộc đời là thế thế, chẳng bao giờ ai được tròn sự vui sướng thỏa thích, có bao giờ ai được hưởng tròn phước đâu. Sanh kỳ tử qui, vậy thì cái đời tạm này chỉ ghi những công cuộc bán-thành của con người ta, chỉ làm sự thương, sự nhớ, còn mãi mãi trong óc người.

Kìa, ta còn nhớ rõ bạn Tuấn-Năng tay cầm xe máy, miệng cười châm chiếm, dựa lưng vào cây cùng ta chuyện vãn. Những câu chuyện của người nói với ta, những tư-tưởng của người trao cho ta thì chỉ một người với ta biết nhưng ta không có tánh ích-kỷ, vậy ta xin cho cả chư độc-giả cùng biết gọi là còn chút tình với bạn du-tiên...

« Một hôm trời thanh, gió rao rao thổi. Bạn Tuấn Năng cùng ta đi quanh vườn bách-thú chơi để giải tấm lòng phiền muộn. Bước ngang đến chuồng khỉ, Tuấn-Năng dừng chơn lại châu mày nói với ta rằng: Cái thân ở chuồng tư bề rào kín như con khỉ này thiệt không buồn chút nào, cũng nhảy nhót, cũng khỉ khọt, chẳng biết gì là chữ nhục cả. Ta cười mà rằng: Dẫu cho nó có biết nhục đi nữa thì cũng không ra được, chi bằng nhăn mặt nhíu mày, nhảy điên nhảy khùng cho qua ngày tháng. Cái thân tù-túng như vậy làm sao mà thoát ra cho khỏi chuồng sắt nầy để giữ lại tánh tự-do được! Tuấn-Năng lắt đầu mà ngâm rằng:

Ngâm xong người và ta cùng đồng cả cười. Người lại nói: Phải chi mình hóa ra khỉ thì có lẽ không lo nhục há? Ta đáp rằng: Phải, mình được như khỉ thì cũng được sướng, chớ sanh làm chi mình biết lo biết nghĩ cho cực.

Té ra một hôm muốn đi giải buồn mà hóa ra cùng thêm buồn cả. »

II

« Trăng thanh gió mát xe qua ngựa lại, kẻ lên người xuống nhộn nhàng, giữa chốn phiền hoa đô hội đầu ham đám người cùng tranh danh tranh lợi,

Hãy hút thuốc chưa vấn và vấn rồi hiệu

CA-LOP

vì mùi đã ngon mà lại không sanh bịnh

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Đồ âm công kiểu văn minh ho đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đến biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn đồ cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

Tuấn-Năng và ta bước thung thăng đến cầu Bông ở đất-hộ . . . đứng dựa lang cang nhìn bóng thỏ dưới nước biếc chóa màu vàng, Tuấn-Năng thở ra mà rằng : Tôi ít khi buồn lắm nhưng chẳng rõ vì làm sao hôm nay tôi lại bần thần quá, xem trong mình chẳng đặng vui chẳng biết tự làm sao, nhiều lần tôi muốn truy nguyên sự buồn thinh linh ấy nhưng không được. Bạn có biết nói nghe chơi.

Cùng lòng đồng ý với nhau anh em ta thường hỏi chuyện nhau để xem ý tứ mỗi người nên Tuấn-Năng hỏi ta câu ấy cũng không lấy chi làm lạ, ta mỉm cười mà đáp rằng : Sự buồn ấy cũng thường đến cho những người biết suy nghĩ biết lo tính ; có khi bạn vui mà tôi buồn, có khi bạn buồn mà tôi vui thì tức nhiên sự vui buồn của bạn và của tôi chỉ có một góc mà thôi. Đã gọi rằng mình là khách đa cảm thì hễ thấy một việc gì khêu động đến thương tâm mình thì mình cảm, đó là cái nguồn cội của sự buồn của bạn. Bạn thấy tên cu-ly xe già kia, rang chạy xe mà kiếm tiền chi độ bạn cũng than thở giùm cho kẻ nghèo khổ ấy thì tự đó mà xuất hiện cái buồn của bạn. Tuấn Năng thở ra mà rằng: Phải, khách đa cảm tức nhiên đa sầu, cuộc đời hay thay đổi mà lòng con người như mình đây chẳng có thể tùy theo nó mà thay đổi, nên sự buồn vui của mình cũng không chừng. Có khi mới với sự đời nào nhiệt tôi muốn xuất gia đầu phật như ông già tôi, nhưng khổ là bên tay còn ba đứa con dại, bên mình còn một vợ yếu, dưỡng được tinh-thần mình mà ai thế cho mình để dỡm đương được việc nhà mình. Thật đã khó thay. Biết rằng theo đời là khó, là một, mà không theo đời cũng không được, muốn đứng một chỗ để quan-sát sự đời mà cũng không xong vì thế mới sanh ra buồn vô-hạng. Nhiều khi mình tưởng mình là lớn lao, tưởng rằng lời nói mình có ảnh hưởng nhưng tỏ ra là sai lầm cả, mình chẳng qua là một hột bụi ở thế-gian, một giọt nước ở giữa biển, một hột cát ở giữa đồng Sahara vậy thôi. Mình tưởng rằng lời mình nói ra chắc thiên-hạ hoan-nghinh lắm mà tỏ ra mình còn lếu mà mình không biết. Khó thay ! Bạn nghĩ như tôi đây, gần vài mươi năm chìm nổi ở bể hoạn mà trong tủ chẳng có được một món gì đáng giá, chẳng dư được một trăm đồng bạc, thế thì ngó lại vài mươi năm về sau nầy chẳng biết mình may có dư đã gì chăng hay là cũng như vầy mãi. Nực cười thay cho giả cuộc ở đời ! !!

Ta nghe bạn than thở mấy lời ta tức cười nên tiếp rằng : Nếu bạn cứ lo đời một cách vô-bình như thế thì thật không bao giờ thỏa nguyện được vì chí mình không định, hồn chí bạn thường buồn bông lông lắm. Thôi bạn thò tay xuống nước mà bắt được cái mặt trăng kia thì tôi cho bạn lo bông lông là phải.

Bạn Tuấn-Năng cũng tức cười .. đứng dòm người qua lại một hồi rồi lại ngâm :

Con người cũng thể như trăng.
Trăng hằng tròn khuyết người hằng nhục vinh.
Nhục vinh ôm ấp một tình.
Người tình gia thất người tình nước non.
Nước non dầu có còn mòn.
Một thân mình giữ cho tròn hiếu trung.
Hiếu trung xem cũng chẳng cùng.
Buồn ai chúng tộc chẳng chung một lòng.
Kìa xem dòng nước xanh trong.
Lên cao xuống thấp tùy lòng gió xao.
Chìu đời lộc nước đổi dào.
Mà mình còn những ước ao sự gì ?

Ta lại cười mà xen vào rằng: Bạn ước mơ một cảnh hoa sống để giải buồn chớ gì ?

Bạn Tuấn-Năng mỉm cười không trả lời chỉ ngâm tiếp :

Cũng chẳng một tấm tình si,
Ước sao cho được ích chi với đời.
Chẳng may thịt nát xương rơi.
Vui lòng hậu tấn ngậm cười chín suối

Thật bạn lo đời nhiều mà bạn là một nhà thi-gia thật.

.H. T.

(*Còn nữa*)

Nam-kỳ lương-giáo hóa hội

Nhơn vì xa xuôi nên học-sanh ở Cần-thơ không thể dự vào cuộc đấu-cầu năm nay của M. Trương-văn-Bền bày ra và có cho phần thưởng, nên chương trình cuộc đấu cầu của Namkỳ lương-giáo hóa hội cũng phải sửa lại như sau nầy :

Ngày 26 Février : Normale đá với Chasseloup tại Saigon.
Dessin đá với Mytho tại Mytho.
Ngày 5 Mars : Normale đá với Dessin tại Saigon.
Chasseloup đá với Mytho tại Giadinh.
Ngày 12 Mars : Chasseloup đá với Dessin tại Saigon.
Normale đá với Mytho tại Mytho.
Ngày 19 Mars : Chasseloup đá với Normale tại Saigon.
Mytho đá với Dessin tại Giadinh
Ngày 26 Mars : Dessin đá với Normale tại Giadinh.
Mytho đá với Chasseloup tại Mytho.
Ngày 2 Avril : Mytho đá với Normale tại Saigon.
Dessin đá với Chasseloup tại Giadinh
Ngày 9 Avril : X đá với Y tại Saigon
Ngày 12 Avril : đạo 1er đá với 2e

Đính-chánh

Bổn báo số trước bài xã-thuyết « Cũng thì báo-chương » có câu « một ngòi bút biết binh vực quyền lợi cho quốc dân, một ngòi bút biết khai hóa trí-tuệ cho dân-tộc » có ngòi bút quí hóa thường-liêng như thế : cũng có ngòi bút khốn-nạn đê-tiện như thế : »

Xin đổi là :

« Một ngòi bút biết binh-vực quyền lợi cho quốc dân ; một ngòi bút biết khai-hóa trí-tuệ cho dân-tộc : có ngòi bút quí hóa thường-liêng như thế : cũng có ngòi bút khốn-nạn đê-tiện như thế : »

Vì ấn-công sắp lận, xin độc-giả lượng cho.

B. B.

TIEU-THUYẾT VĂN

Giọt lệ tình

(*Tiếp theo*)

Tôi là người có tiền, còn có lại nghèo. Nhưng chẳng phải có nghèo mà tôi dụng thế lực kim tiền để cám dỗ cô. Không, không được đâu. Vì cô tuy nghèo song cô ấn học, còn tôi tuy có tiền song tôi cũng không chịu sai khiến đồng tiền nó đi ép uổn ai. Cô mà làm bạn với tôi ấy là vì thân liễu bồ nâng gánh gia-đình phải tìm cội cả tàng cao hầu nhờ lúc nắng mưa cho chở đó.

— Ông lấy ruột gan ông mà đong lường lòng dạ tôi thật cũng đúng lắm.

— Có gặp tôi, tôi là người sẵn vợ sẵn con, có buồn rầu cho số phận chẳng may cũng phải. Con người ta ở đời bể một vợ một chồng dầu ăn mặn cũng vui, chớ làm bộ làm mọn người ta dầu ăn vàng mà vừa khóc vừa ăn ai chịu. Tôi nói bao nhiêu đó là tôi lấy việc phải quấy mà nói, chớ không kể tới sự thương yêu nhau. Vì nếu động đến tình thương thì chẳng còn biết chi là phải lẽ quấy nữa.

Tôi nghe ông Hội-đồng diễn-thuyết rất lâu thì tôi cảm động vô cùng. Thật người giàu có, quyền thế lớn, mà tánh ăn ở được như vầy cũng ít ai. Bởi vậy lúc ông nói dứt lời tôi bất rưng rưng nước mắt. Cô Viên-tiểu-Thư ơi ! Tôi mới để chơn vào đường đời đã gặp phải chông gai rồi đó. Nhiều khi tôi ngồi tôi nghĩ đến câu : Đau đớn thay cho phận đơn bà, lời rằng bạc mạng cũng là lời chung, thật không sai vậy. Trời đã sanh ra kẻ sắc tài thì lại đày đọa cho chìm, cho nổi, cho hẻo lẻo, cho xảo huề mới vừa lòng.

Từ tôi chia tay ông Hội-đồng tại Cần-thơ mà về Longxuyên, đoàn tụ một nhà, nầy mẹ nầy con cũng là an phận. Tôi nhờ có mấy trăm đồng của ông cho, làm vốn bán buôn, cũng đủ đắp đổi ngày kia qua ngày nọ.

Vả lại lúc tôi gần gửi ông thì ông lo sắm đồ nữ-trang cho tôi cùng nhiều còn áo quần thì cũng đủ đổi thay khỏi lo thiếu thốn.

Về Longxuyên được ba tháng kể có thầy giáo Phạm-văn-Minh thừa dịp lễ ở Rạchgiá ra chơi, nghe nói tôi có nhan sắc, có nết na, mới lần đường tìm tới. Lúc ban đầu tôi không muốn cho thầy thấy mặt nhưng sau tôi nghĩ đời nầy là đời văn-minh không câu nệ lễ phép như xưa kia vậy được. Tôi bèn ra chào thầy. thầy nhìn tôi sững sốt, hình như không hay chưa rách mà có phật vàng. *VIÊN-TIỂU-THƠ*

(*Còn nữa*)

ĐONG-PHÁP THỜ'I-SU'

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	10f. 90
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de Pindochine)	10 90
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	10 90
Hongkong et Shanghai	10 90
Chartered Bank	10 90

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến nhà máy tính luôn vỏ cũ bao nữa :

Lúa Vĩnh-long	5$00 tới 5$10
Lúa Gò-công	5 30 — 5 40
Lúa Rài-xàu	5 25 — 5 35
Lúa Bảo-lâc	5 30 — 5 40
Lúa Cao-man (trắng)	4 95 — 5 05
Lúa Cao-man (đỏ)	4 70 — 4 80
Lúa Dương tử	5 21 — 5 31

NGỖ NGHỊCH-TỬ

Tuy-hòa. — Tên Châu-văn-Thuận, 15 tuổi, con của M. Châu-v-Tường, Lương-y, thật là đứa nam-tử hư rất sớm.

Ai đời mới vừa 15 tuổi mà cờ bạc, rượu chè bắt đem mẹ cha rằng dạy.

Mới hôm 21 tây rồi đây M. Thông thấy con hoàng đang qua lề nón đánh bắt mấy tốc và hăm rằng nếu nó không qui chánh cải ta thì sẽ xiu linh nắm đầu bỏ kì ám.

Thằng Thuận không biết lời mẹ cha rằng dạy là vì bởi thương con, mà lại trở trách mẹ phiền cha mới tìm phương tự tử.

Đến 9 giờ nó kiếm được hộp nước sơn, nông rốc một hơi, rồi quăng lon mà té xiểu.

Chờ nằm lại Nhà thương, quan thầy hết phương cứu cấp mà cũng không được, nên qua đến 1 giờ trưa hôm thằng *Thuận* đã xa chơi miền dĩ lộ.

BỊT ÊM

Saigon. — Tên khách Quản-đông Huỳnh-Thanh, buôn bán đồ tạp hóa tại đường Viénnot số 6 đã lâu, Dòm thấy sự mua bán cũng thật tình nên mấy hãng ở Saigon cũng có lòng tin cậy hẳn.

Bữa 26 Février rồi đây, trời đã sáng rồi mà tiệm của Huỳnh-Thanh hãy còn đóng cửa. Mấy người ở gần chạy lại kêu cửa thì cũng chẳng thấy ai trả lời, họ phát nghi mới đến có bót mà cáo báo.

Hai ông cò ở bót quận thứ nhì lập tức đến nơi, cạy cửa mà vô thì thấy hàng-hóa, bàn ghế cũng còn y nguyên, duy có lủ chuột tàu kéo nhau trốn mất.

Xét sổ sách thì mới hay khách Huỳnh-Thanh bị buôn thua bán lỗ, nợ lúc ốc lúc dầu, tính ở không êm, mới thừa lúc ban đêm quít ngõ chuồn.

Tính ra bổn thiếu hãng Denis Frères 15.000 $, tiệm Seng-Teck 8.000 $, và các tiệm khác 7.000 $ nữa.

ĐI NG NÓNG CHƠI!

Hôm 26 tây rồi đây lối 8 giờ, không biết ai vất đá liệng trên nóc nhà của một người Langsa kia, giúp việc tại hãng Denis Frères ở đường Testard số 8.

Người ấy nổi giận chạy ra sân gặp một đứa con trai 15 tuổi, con của bà sương-phụ Laurent Minh, lại tưởng rằng cậu nhỏ ấy liệng, mới kéo xén vào nhà rút súng lục liên hiệu *Browning* ma hăm đòi bắn.

Cậu nhỏ sợ hồn la ó lên, Mme Minh nghe mới chạy lại mà đắc con về làm cho ông Tây kia tức muốn chết

Vụ nầy cò bót còn đang tra xét lại.

BẮT ĐẶNG NGƯỜI LÀM BẠC GIẢ

Cholon. — Đã lâu thiên hạ đồn dậy rằng có một người khách trú đúc bạc cắt (đ$10) giả. Tên làm bạc giả nầy cẩn thận lắm, làm bằng dầm mà thôi nên linh tráng phải trí chỉ lần mò mới nã trúc anh ta đặng vì phải bắt cho có tang cớ, khi đọ dầm chắc chắn rồi mới bủa giăng lưới nhện. Ngày 27 Février 1925 rồi đây lúc 1 giờ chiều ông cò Campana, ông cò Testanière, ông cò Massie đi với ít người linh Annam ngồi xe hơi nhằm đường Lonvain trực chỉ đến nơi xe vừa ngừng trước cửa phố số 80 và 82 thì mấy ông cò và linh xông vào làm cho khách Trần Chiếu là người rất cẩn thận và xảo huyệt trở tay không kịp, bắt đặng khách ta đương đúc bạc cắt. Nào đồ nghề và bạc cắt giả làm rồi đều bị tịch ký.

XIN QUAN TRÊN GHÉ MẮT

Cholon. — Thường dân lương thiện thì cậy nhờ có quan trên lo lắng mà giữ gìn sự bình tịnh. Vì kẻ gian càng ngày càng lấy lừng, bất luận chỗ nào chúng nó cũng không kiêng nể. Nhứt là mấy khúc ít nhà, các khúc đường vắng mà lợi không đến thì càng nguy hơn nữa.

Như mới đây tại nơi bến đò kéo (đường đi Cánglọc) thuộc châu thành Cholon có xảy ra nhiều điều trộm cướp giựt đồ nơi khúc đường nầy, thường đường nầy người qua lợi rất đông, lại ban đêm tối đen như ở đồng ở rẫy làm cho bọn gian dễ mà giựt đồ.

Vậy ước trông, mấy ông Nghị-viên Thành phố Cholon mở lòng nhơn từ mà bàn tỉnh cùng quan trên, xin thêm ít cây trụ đèn nối theo khúc đường nầy cho chỉ bến đò kéo thì nhơn dân ở tối đây rất đội ơn, mà các hành khách qua lại bến đò nầy cũng vui lòng và ưng ý.

Tưởng việc thêm 4, 5 cây đèn nữa cũng không tốn kém gì bao nhiêu, vì đã có sẵn rồi, duy có nối thêm từ cây trụ đèn chót chỉ bến đò lối chừng 500 thước mà thôi.

Vậy ước trông các ông Nghị viên, quan Đốc-lý thành phố ghé mắt giùm, thì con dân ở nơi đó đặng thanh tịnh trong lúc ban đêm.

Mông đội ơn
Một tên dân sở tại
P. V. M.

Công-văn lược-lục

THIÊN-BỔ

Thầy Nguyễn-văn-Quyền, Giáo tập hạng tám dạy tại trường sơ-học Richaud, nay bổ đi tòng quyền ba Cai trường Nữ-học-đường Saigon.

Thầy Cao-hưu-Thanh, Thơ-ký hậu-bổ, đắc lịnh đi tòng quyền quan chủ-tỉnh Gocong thế cho thầy Khâu-Bạch, bổ đi chỗ khác.

M. Khưu văn Hổ, Thơ ký hậu bổ, đắc lịnh đi tòng quyền quan chủ tỉnh Biênhoa thế cho ông Thừa-biện Huỳnh văn Dau dit Sanh đổi đi chỗ khác.

M. Nguyễn văn Bình, Lương y thứ sai hạng nhứt, đang giúp việc tại Nhà thương Rạchgiá, được lịnh tạm cai quản sở nhà thương ấy thế cho quan Tấn sĩ Lương y Baillon, nghỉ phép

NGHỈ PHÉP

Thầy Lữ thanh-Ngân, Giáo-tập hạng sáu dạy tại tỉnh Bentre, đặng nghỉ phép một hạng 6 tháng kể từ ngày 1er Mars 1925.

CẤP-BẰNG

Thầy Lê-văn-Chương, có bằng thành chung học đặng cấp bằng chức Giáo tập hậu bổ và bổ đi tòng quyền quan chủ tỉnh Bentre, đặng thế cho thầy Lữ-thanh-Ngân.

Thầy Vang-văn-Lục, có bằng sơ-học Pháp Việt, đặng cấp bằng cước Giáo-tập thi sai hậu bổ và bổ đi tòng quyền quan chủ-tỉnh Rạch giá.

Cô Trương-thị Quế, có bằng sơ học Pháp-Việt đặng cấp bằng chức Nữ-giáo thi sai hậu bổ và gian cho quan Đốc-học các trường Sơ-học Saigon sử dụng.

Quí thầy Cao-hữu-Thanh và Khưu-văn-Hộ đặng chấm dậu trong kỳ thi ngày 16 Février 1925 đặng cấp bằng chức Ký-lục hậu bổ đinh Hiệp-lý và các tỉnh trong Nam-kỳ.

Thầy Phạm-văn-Hớn, đặng chấm dậu trong kỳ thi ngày 15 Janvier 1925, đặng cấp bằng chức Thông ngôn hậu bổ sở Tuần-thành và bổ đi giúp việc tại sở Laboratoire d'Identité judiciaire thế cho thầy Khưu-văn-Hộ.

M. Lê xuân Nhi, có bằng sơ-học Pháp-Việt được cấp bằng chức Giáo-tập thí-sai hậu bổ và bổ đi tòng quyền quan Chủ-tỉnh Cholon.

TỪ CHỨC

Chấp đơn xin từ chức của thầy Khưu-văn-Hộ, Thơ-ký hậu bổ sở Tuần-thành giúp việc tại sở Laboratoire d'Identité Judiciaire.

Đã chấp đơn xin từ chức của M. Tôn thọ Khiết, Giáo tập thi sai hạng tám.

THĂNG CHỨC

M. Hồ văn Khuyên, Giáo tập thi sai hậu bổ, dạy tại tỉnh Travinh, được thăng chức Giáo tập thi sai hạng tám.

Rọi hình cho trẻ nhỏ xem

Tại Guignol, ở góc đường Blancsubé và Marc-Pourpe

CHƯƠNG-TRÌNH

Bữa 1er và 5 mars 1925

1- Eclair journal n° 4
2 Le Pouce (4 lớp)
3- id.
4 id.
5- id.
6- Touche à tout médecin des bêtes.

Cuộc rọi hình nầy khởi sự 5 giờ rưỡi chiều, bữa chúa-nhựt thì để cho trẻ có vào hội Lương-giáo xem (có đóng một năm 0$60) còn chiều thứ năm thì để cho hết thảy trẻ nhỏ xem chung.

Cách-ngôn

Đem hột trai đọ với hột Saphir, thì hột trai vẫn kém, đem hột Saphir đọ cùng thủy xoàn thì xoàn lại hơn.

Đem hoa lài sánh với bông mộng tay, thì hoa lài lại hơn, đem hoa mẫu-đơn so với hoa lài thì hoa lài vẫn kém.

Người ta cũng vậy : mình hay một phần, thường có người hay hơn mình bằng ba bốn phần, còn mình giỏi một cách, thường có người lại giỏi hơn mình đến 5, 7 cách. Cái hay cái giỏi thế gian vô cùng; mà người hay, người giỏi thế gian cũng lắm.

Song chỉ người hay người giỏi trong thế gian, mới hiết cái hay, cái giỏi trong thế gian mà thôi.

Anh Điểu

Nghề mới

ĐẮC-VẬT HỌC TRANG
CẦM-THƠ
Naturaliste et tanneur

M. Huỳnh-đình-Điển, chủ Khách-phòng Bá-Huê-Lâu tục kêu nhà ngủ ông cọp, ở 104 Rue Pellerin, gần chùa Chetty.

Mới lập một các xưởng trang cầm thú, nhưng thú bị bắn hoặc vì cách nào mà chết đem đến th người trang lộng trở nên thiên nhiên như sống và được lâu dài không hư, cho nên các người săn bắn mỗi ngày lễ đều có đem thú đến nượp nượp.

TRỒNG RĂNG
QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.
Trồng răng hằng sánh và răng vàng

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Carabelli
Đường Kinh-lấp, đường Carabelli

SAIGON

HUỲNH-HUỆ KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí-khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM-Việt Khách Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cùng có dọn phòng ở từng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp ai ở đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại nữa, mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Carabelli, trước nhà hàng Lương Hữu tử số 9 đến số 15.

HUỲNH HUỆ KỲ, Cẩn khải.

VINHLONG

Hàng sắt Aluminium thau gan

Tại hãng ông *Thành-minh-Chiêu* Vĩnh-Long.

Hãng tôi thuở nay làm những sường nhà bằng sắt, giường, hàng rào, và sửa xe hơi, canot hơi.

Nay tôi mới lập thêm một sở hàn đèn, kèu bằng (soudure autogène de tous les métaux) quí ông có hàng cylindre en fonte, carter aluminium xin đem tới tôi hàng thử một lần, chắc là vừa lòng quí ông lắm, vì khi hàn rồi tôi có thử nước và pompe hơi chắc chắn rồi tôi mới giao cho quí ông. Tôi lại có rước thợ hàn Saigon thiện nghệ, ấy là tiện lắm, quí ông khỏi thất công đi Saigon.

Thành-minh Chiêu
Rues Janlet et Millet
Vĩnh-Long

THIẾT TIỆN QUÁ

Chư-tôn có cần dùng chép giấy tờ chi bằng máy (machine à écrire) xin cứ đến tại bổn-quán thương-nghị. Có sẵn người đánh máy giỏi, máy mới chữ tốt, mà tính giá thiệt rẻ.

Xin ghé mắt ! ! !

TÁI-PHÁT KHÁCH-LẦU
Của M. TRAN-XAO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô cùng lục-châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi chán nghe sự chê khen thế cách của khách-lầu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rán sức lập một cái phòng ngủ hiệu « Tái-Phát Khách-Lầu » ở tại đường Tong-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon, phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiến phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cùng trẻ sai vặt (boy) đều đã khiến, qui-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chức thiên-hạ đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách-Lầu » tạm nghỉ thì mong các quí chức cũng đặng vui lòng, tôi ở gần gare xe-lửa Cholon, tôi cho cũng là bến xe-hơi đi các nơi tiện bề cho quí chức.

Tôi công cô kính, ngày đêm ý phục theo kiểu Langsa và Annam đã lâu, lại có bán hồng tàu, và hàng bắc, tốt nhứt hạng và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời rất khéo, cùng là máy-máy và đồ phụ tùng, lại cũng có thêm bán cơm tây (*restaurant*) và bán cà-phê.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, chiếu lâu cảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm hạnh.

Nay kính bạch
Chủ nhơn : TRAN-XAO dit KHÁ

Đã tốt mà lại nhẹ

Kính cùng chư qui vị đặng rõ : thuở nay tôi chuyên về nghề mua, bán, và sửa các thứ đồm tây, nhờ ơn quí vị giúp giúp, thì sự tấn phát thiệt đã thấy hiển nhiên ; nay tôi lại kiếm được cách làm nón bằng cây ngô-châu du giản bằng nhựa cao-su, nón làm rất nhẹ nhàng, nhẹ hơn hết thảy các kiểu nón đã có nhứt nay, mà sự bền chắc, lại càng tốt hơn bội phần, vì nhờ có cao-su, cho nên như có rủi mà mắc mưa, thì chỉ ướt bề ngoài mà thôi, chớ như cốt nón chẳng hề có co, cùng chẳng có một hay là sâu bọ chi phá hại đặng. Tôi đã thí nghiệm lâu, và đã kiến tiêu hầu hỏi, nên mới dám thi hành. Nón làm rất tinh xảo, gia ban phải chăng, xin đồng bang chiếu cố.

Quí vị ở xa, mắt chưa từng thấy, muốn biết thiệt hư xin hãy dùng thử một phen cho ắt chắc, như quí vị muốn dùng xin cho tôi hay, số sua mấy tấc mấy phân, nón lớp vải trắng hay là vải vàng, hay là nỉ xám, viền da hay là viền vải, thì tôi sẽ gởi tới một cái nón làm theo ý quí vị, và sẽ gởi cách lãnh hòn giao ngân.

Như quí vị có dịp đi Saigon, xin đời gót ngọc tới tiệm tôi, thì tôi rất lấy làm hân hạnh.

Nay kính cáo
Chủ nhơn : Antoine Đạm,
21, rue Amiral Dupré 21, Saigon

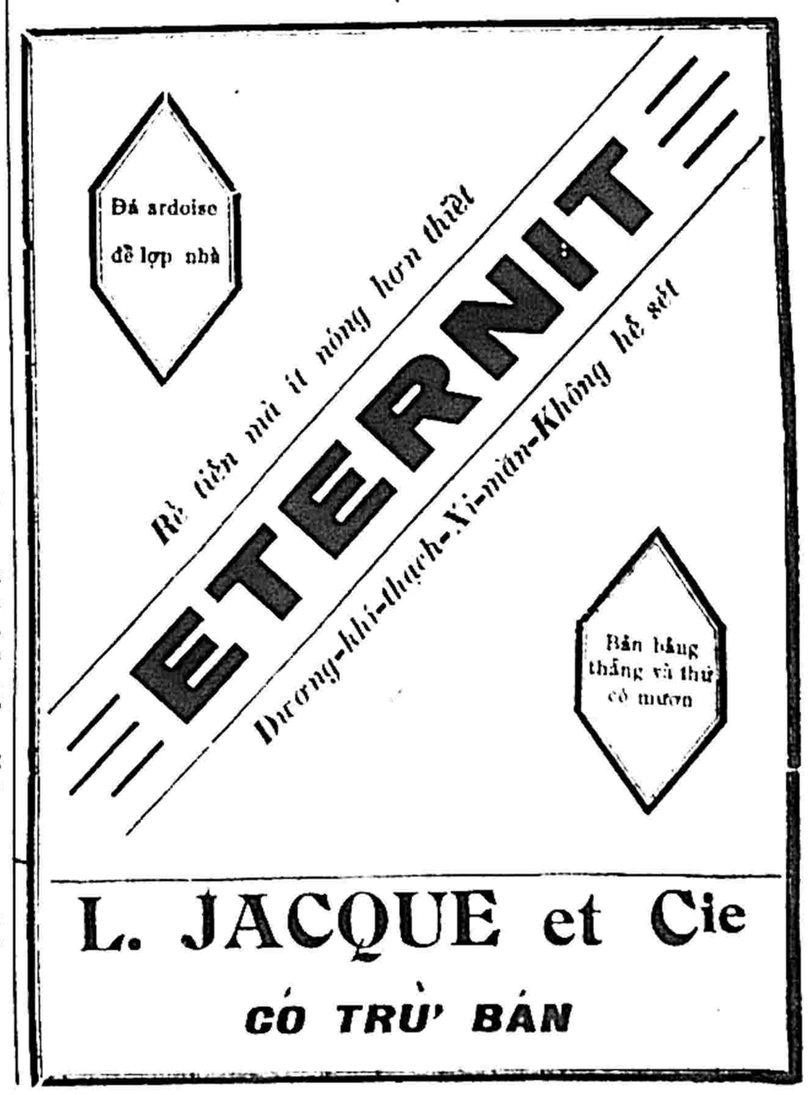

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

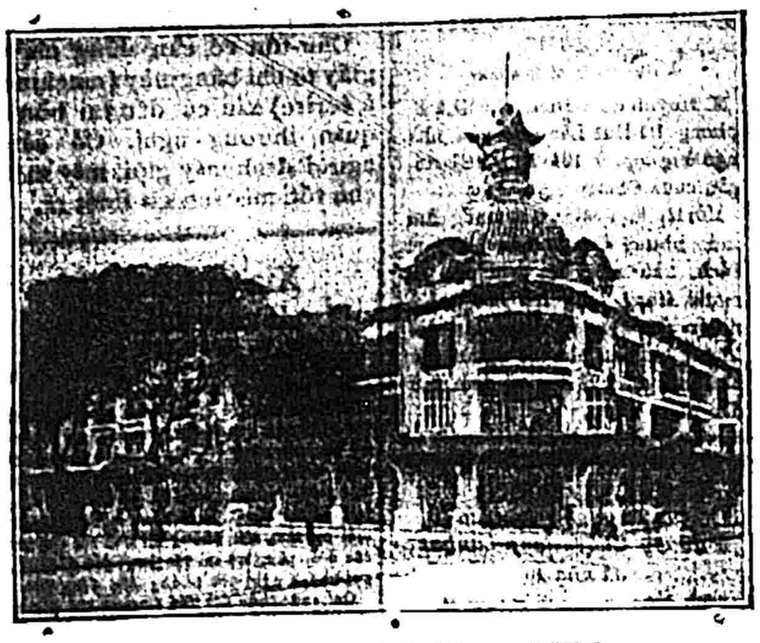

Từ ngày 2 tới 9 Mars 1923

BÁN RAO HÀNG CÁC MÓN SAU ĐÂY:

Dầu thơm, đồ dùng theo bàn rửa mặt, đồng-hồ, đồ nữ-trang, giấy viết mực, súng ống, đồ để tập thể-thảo, gương, kiến, đồ dùng trong nhà cửa, đồ gia xuy, đồ bằng sành, các thứ thuốc, đồ vệ-sanh.

NGÔI HÀNG VẬT THỰC

Rượu nho — Thuốc lá — Phòng-trà — Quán-rượu

Hãy đến xem hàng hóa — Hãy đọc bản rao hàng

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

—— Vô ra thong thả ——

Điện-tín : MAGCHARNER Điện-thoại { Nói lại số quản-lý số 143 / Nói lại số buôn bán số 540

Thùng thơ số 528

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẦN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUẬNAUMOT) Quận 4, Chương

Đường mới sáng chợ đi ra

TIỆM NGOÀNH CỔ THỢ ĐỒ MỘN

1° Tại Mỹtho đường mới sáng, mới bên tàu và xe-hơi, 2° Tại Cầnthơ đường mới sáng, ngay cầu tàu của khách-trú 3° Tại Travinh đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại Saigon đường mới sáng, mới bên tàu.

Xưởng này có thợ sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng bằng cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chạm trổ nhiều kiểu khéo lắm, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bày tôi danh thắng, được chư quí vị báo giá khen ngợi về sự kỹ-càng cẩn-thận rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, muốn mua hay là đặt theo ý, tôi cũng lòng tiếp rước và hết lòng liệu.

Mandat và đơn hàng xin đề: Nguyễn-Hiệp-Hòa, Laithieu.

NHÀ SƠN MÀU XANH tại Nhatrang

Bonnard số 20, Saigon

LÀ TIỆM

ĐÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng, cà chợ đóng giày tây giày ta, đóng ấn đồng bà, con nít, đồ kiểu văn ECUTEE bên tây mới lại nhiều kiểu nhiều màu, bán buôn bán lẻ và các thứ TRÀ ĐẬU-XUÂN, NINH-THÁI, LIÊN TÂM, Ô-LONG rất thơm và ngon. Cao Lộc-Cốc của ông ấy bổ dưỡng tinh thần và thuốc chữa trị bịnh HÔ mách rất công hiệu, xin mời quí khách chiếu cố.

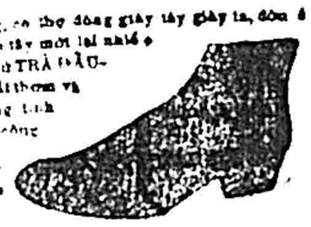

Các thứ hàng của Nam-hiệu mua tại gốc nên bán sỉ tính giá thiệt rẻ hơn các nơi.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM & L. LỤC FRÈRES

Đường Pallerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất khéo lẹ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ — *Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đối mài thật bén.* — *Soudure Autogene.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tấm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào má.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) cho tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

Lời rao cần kíp

Kính kiếu lời cùng chư thân chủ, nhơn vì năm nào tôi in lịch cũng đo theo lịch của hội Thanh song rất năm tới đây lịch hội Thanh in lộn hết một ngày nên thành ra ăn Tết nhằm ngày 25 Janvier 1925. Vậy xin chư thân chủ đọc lại là ngày 24 Janvier 1925 mới dùng. Sự lộn ấy cũng bởi năm nay (Ất-sửu) thàng 11 thiếu mà in lộn đủ.

J. NGUYỄN-VĂN-VIỆT.

Đốn thủ.

Dạy học danh máy, mỗi tháng 8 $ 00 (tám đồng). Học 11 mũa là ba tháng. Trường không có lấm học trò ở trong, nhà có thể gởi nơi nào tiện, cứ mỗi tháng tiền cơm 10$00. Tiền trường phải đóng trước. Những học sanh đã học đặng ba tháng, thì chủ trường lo kiếm chỗ làm việc giùm.

DE DACTYLOGRAPHIE

Pallières — En face gare Dakao

COURS DE 10, Rue Martin des SAIGON

Chúng tôi có lãnh chấp giấy tờ bằng máy viết và làm sổ sách cho các thương-gia. Làm mau, giá rẻ.

Xin do nơi:

M. Nguyễn-van-Mùi

THI-THO'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

N° 43 rue Sabourdin Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyễn tiệm này trước của Nguyễn-văn-Giáo đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp đứng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuỗi, xiên, chuỗi, bông tai, nhẫn áo, vàng 75% sáu cẩng, nao bộng, nao dật, đồng chạm và vẽ tỷ thứ theo kiểm thời cũng như nhà nước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn được món chi xin đới gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi sẽ hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng một cách rất vừa lòng, rất chắc chắn, rất cẩn thận mà giá tiền cũng rất nhẹ cho quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN VĂN-THƠM

TRƯƠNG-THÁI-TRÚ

Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH-LÂU

Rue Amiral Courbet Saigon dọ 20 à 30

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng rải, rất thanh-tịnh và lại khoản khoát. Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ lại « Nam-châu khách-lâu » chắc đẹp lòng vừa ý. Hoy rất có khuôn phép có xe hơi, tiện cho quí khách hễ muốn du-lịch.

LÂM-QUA NG-RÔI

Chủ nhiệm.

Ancienne Maison PHÚ-TOÀN

ĐỒNG GIẤY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-ĐEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

10-12 Rue Amiral Courbet (Quốc-lộ)

Cuộc mua bán của Annam

Chư quí-vị sắm nhà mới, hoặc sẽ có đám tiệc lớn hay là muốn dọn dẹp nhà cửa cho nguy-nga, thì nên đến tiệm *Vĩnh-Tân* « Bazar Moderne », ở số 58, Place Gambetta, chợ-cũ Saigon, mà mua đồ. Tiệm nầy của Annam ta bán đủ các vật dùng chưng dọn theo kiểm thời, đồ đã tốt mà giá rẻ hơn các nơi. Như muốn mua đồ để kỷ-niệm cho thân-bằng quí-hữu trong khi có lễ-tiệc hoặc cho người con của mình cũng chớ quên đến tiệm *Vĩnh-Tân* « Bazar Moderne ».

Ôi ! Còn nói gì như đồ ăn mặc, nào là tây, nón, áo chemise, faux-cols, cravate, mouchoir, manchette, pochette, khẩu đen, không thiếu thứ gì, có thứ chemise col dan-ben bằng tơ tới 8 $ 50 một cái.

Lại mới đây, tiệm *Vĩnh-Tân* có hơn hai trăm cái đồng hồ con ngựa hiệu allemand rất tốt. Thứ cao 1 m 20, giá 32 đồng, thứ thấp 0 m 95, giá 23 đồng.

Đèn chưng đá cẩm-thạch, bằng thủy-tinh, hình tulipe, bề cao 0 m 90, giá 90 đồng một cặp.

Nhà làm nón Lê-v-Chân

MOCAY (Ville)

Kính cùng quí khách đặng hay, tiệm nón của tôi nghỉ mấy tháng nay đặng sắp đặt công việc làm lớn hơn khi trước. Nay tôi khởi sự làm lại một cách rất kỹ lưỡng và tính giá nhẹ hơn khi trước cho đẹp lòng quí vị mua sỉ. Vậy xin các vị thân chủ cả tường tỉnh rõ cặp giúp bạn đồng bang được tấn bộ rất cảm tình.

Mandat cùng là thơ gởi hỏi đều chỉ xin gởi cho M. Trần-văn-Thế, Commerçant à Mocay (Ville).

Kính cáo

Hạ-giá

Nhơn dịp xe máy hiệu Tây gởi qua rất nhiều, nên hiệu *ĐẠI ÍCH* 375 rue des Marins Cholon, định hạ giá xe máy hiệu *Malbrouck* hay là *Talbot* còn 42 $ 50. Xe kiểu nầy rất xinh đẹp mà lại chắc chắn nữa. Có bảo kiết trong một năm.

Muốn mua xin gởi mãn da 42 $ 50 hay để gởi các tỉnh hóa giao ngân cũng được.

Những việc xa nên viết thơ hỏi cho mục lục xe máy và các thứ đèn thắp bằng dầu lửa hay là dầu săn.

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

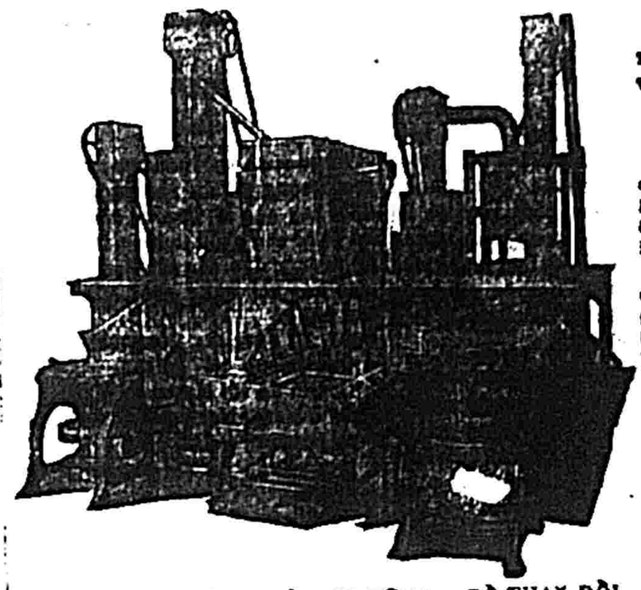

THUỘC NHƯỜNG VỀ VIỆC MÁY XAY LÚA GẠO

Để rẻ hơn 30 cái nhà máy tối 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự làm gạo xay ra đặng lâu ngày không vỡ bể bí chạy tốt của máy mình.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÀN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỔI SỐ DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

NHÃN CON BÒ MÁC ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ

« Rivesaltes »

VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng

« Courtalet »

VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng và ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu « CON-BÒ » màu đỏ hay là màu trắng, hãy nài cho đặng thứ « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng. Chớ lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh. Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

F. MARTY

158, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur

Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie

Velours et Soieries pour robes

Soie d'Alger pour broder

Tissus et rideaux pour ameublement

Services de table en blanc et couleur

Serviettes de toilette

Expéditions dans l'Intérieur

H. Humbert

78, boulevard Bonnard

Bijoux FIX

Vente en francs aux prix de France.

Réveils Japy, ancre perfectionnée, platines massives, ressort en barillet démontables, pignons acier taillé marche garantie. Prix : 33 francs.

Montre 8 jours Octamas, mouvement à ancre de qualité supérieure, spiral Bréguet, levées visibles, boitier métal argentan gravé, marche garantie. Prix : 48 francs.

Bijouterie fantaisie or et argent. Orfèvrerie aux meilleurs prix.

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có điệp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chạ chi, xin nhớ mua vài dãng bọc bánh lễ, hoặc năm ba hộp bánh nguyên, trước cúng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giêm cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 22.

NGUYỄN-THỊ-THÂN

Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quoc-Nữ

13 Rue Lareynière

Saigon

SONG-MỸ KỲ-DUYÊN

(Tiếp theo)

Tô nghe lời lấy làm kinh phục và nói rằng: Nhơn-huynh nói ngay-tình như thế, tiểu-đệ lấy làm kính sợ và cũng bao nhiêu cái sĩ-tường từ lâu nay, đã vì nhơn-huynh mà dan díu thêm muộn phiền nữa.

Mộng-Lê nói: tôn huynh là một người hữu tình, không lo tình ít, chỉ khó nỗi tình nhiều, như việc ấy bây giờ, nên tính thế nào cho trọn vẹn?

Tô nói: Đã khó bề trọn một, thời tính cách hòa hai, song cách ấy bạn nữ-nhi ai mà thuận chịu.

Mộng-Lê nói: Con em tôi, tuy còn niên thiếu, song chí trượng phu, không phải như bạn thường-tình nhi nữ, nếu tôn huynh mà đã có lòng khẩn khít, thời nó cũng đành cam phận tiểu-tình, song chỉ sợ e nàng Bạch tiểu-thơ không bao dung được mà thôi?

Tô nói: Bạch tiểu-thơ là thục nữ, bằng không phải thục nữ thì tiểu-đệ có kiếm tìm làm chi, đã gọi rằng thục-nữ thì ba người một đa một lòng, ở ăn hòa thuận cùng nhau, há lại lẽ nào mà chia ra hằng thế được? Nếu được như lời sở nguyện, thời xử một cách vuông tròn, bằng có nàng nhọc lòng rộn, tưởi cái lời nói bây giờ đây, có quí thần làm chứng.

Mộng-Lê nói: quả như lời vậy, thì anh em tôi chẳng còn một chút gì để đa phiền hà, song tiểu-đệ xin nghĩ rằng sự tôn huynh đi đây là vì Bạch tiểu-thơ, bây giờ tôn huynh hãy cứ đi vào Kinh mà liệu việc ấy cho yên, còn chuyện nhà đây đến sau rồi sẽ.

Mộng-Lê lại hỏi tiếp: Vậy chớ tôn huynh có lòng khẩn khít cùng Bạch tiểu-thơ như thế, mà đã có gì bằng-cớ đáng tin rằng nàng có để ý vật-sắc cùng tôn-huynh chưa?

Lúc bấy giờ Tô mới đưa bài thi họa Tân liêu cùng mấy bài thi Tô làm, đã được Bạch tiểu-thơ thưởng thức rồi, và thuật chuyện Tô-hữu-Đức và Trương-qui Như mưu gian vở lở, cho Mộng-Lê nghe.

Mộng-Lê nghe rồi nói: Thế thì tôn huynh hãy hôn ba đi kiếm Ngô Hàng-Lâm cho gặp đặng người có điều đình việc ấy cho, còn việc nhà tôi, thời một lời nói như vàng như đá, không có sai lời, xin tôn huynh yên dạ.

Khi ấy Tô mới định bề ra đi, song còn lận bận vì họ Lý-trung-Thơ, mới hỏi Mộng-Lê tính bề nào mà gặp đi cho tiện. Mộng Lê khuyên Tô cứ lên bước ra đi, bất tất phải trở về từ giã Lý trung-Thơ làm gì, rồi lại thêm lắng xăng công chuyện.

Lúc cùng nhau ly biệt, Tô có ý bùi ngùi. Mộng-Lê nói: Tôn huynh đi đây vẫn vì chuyện nhơn duyên, song để tưởng rằng tôn huynh là một người tài ba tuấn-tú, nếu tôn huynh chẳng tham phú-quí, cũng phải trông chút công danh, hiện nay sắp đến ngày hương-thí, tôn huynh vào Kinh gặp dịp ấy dễn mà ứng cử luôn, khi đã thành danh, thì liệu việc gì cũng dễ.

Tô vưng lời, liền gọi Tiểu-Hỷ mau mau chỉnh đỗ hành-trang.

Mộng-Lê sa nước mắm tay Tô mà chúc rằng, cầu Tô-huynh nhứt lộ bình thông rồi ta sẽ trùng phùng hậu hội.

Tô cũng bàng hoàng đi không đứt, còn đứng ngẫn ngừ tự-biệt cho đến mặt trời rạng mới từ giã chia tay.

Tô-hữu-Bạch, thầy trò lên ngựa thẳng xông, trong lúc ấy có phần đắc ý lắm. Nghĩ rằng, lâu nay chỉ ao ước một, mà bây giờ lại dan díu thanh hai, may sau mà được sự hòan toàn thì cái điệm-phước ấy ai mà vi được.

Nghĩ vậy trong lòng khoang khoái, càng dục vó câu dung ruổi mau mau. Đi qua đến một tỉnh-trấn kia, dọc đường gặp một đạo quan, ở phất trống rung, theo hầu một vị quan-nhơn đương ngồi trên kiệu. Tô trông thấy, khép nép đứng lại một bên đường. Chờ đạo quân ấy đi qua, rồi thầy trò mới dời bước.

Vị quan-nhơn vừa đi qua, thì bỗng chút có một vị thừa sai đi cùng hai tên lính trở lại, đến gần Tô hữu-Bạch thì lễ mà thưa rằng: Thượng quan tôi, sai tôi trở lại rước ngài, khi nảy thượng-quan tôi đi ngang qua, trông thấy ngài liền nhìn nét mặt biết rằng ngài là hiền-điệt của thượng-quan tôi, mấy ngày rày thượng-quan tôi có ý trông ngài, sợ khi không gặp. Nay vừa gặp được, thượng quan khiến tôi đến đón rước ngài về dinh.

Lúc bấy giờ Hữu-Bạch mới hay chú mình là Tô-ngự-sử đã bổ sang làm quan Án-Sát tỉnh nầy.

Hữu-Bạch về dinh, chú cháu gặp gỡ vui mừng hàn huyên mọi nỗi. Tô-ngự-sử nói: Từ ngày chú theo đường sĩ hoạn, việc nhà đều khoán phó; chẳng có dịp mà về đặng viếng thăm. Vả lại khi song thân cháu chưa mất thì chú đã đổi chơn, lúc bấy giờ cháu còn bấy bớ thơ, cho đến bây giờ, đã năm năm lẻ. Không ngờ cháu bây giờ đã trưởng thành, hình dung tốt đẹp như vậy. Chú rất đỗi thương cho phận cháu, gặp cảnh mồ-côi niên-thiếu, khổ sở linh đinh, quạnh quẽ một mình; chú chẳng biết cháu ở đâu mà han hỏi. May hôm chú hỏi ra tông tích, mới gởi thơ cho cháu song đợi hoài không thấy, vừa được chiếu-chỉ đổi nhiệm ra đây, tưởng đã lạc cháu, may đâu trời xui khiến lại gặp cháu ở đây, thiệt chú lấy làm hoan hỉ!

(Sau sẽ tiếp theo)

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP MỚI
Số 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CAO THỦ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN RẤT NHIỀU KIỂU NÀY

SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN
● (*Thuốc hoàn bổ-thận có danh*)

Dám tưởng trong thân thể con người, thận là cội rễ, nếu phần tiên thiên hao kém, hậu thiên giảm suy thì phải mau dùng thuốc nầy mà bổ tinh thần thì mới dặng mạnh giỏi luôn.

Cho nên Bổn-đường có ông Lương-y VI-TẾ-SANH, gần hết lòng hiệp chế ra thứ thuốc « SÂM-NHUNG BỔ-THẬN-HOÀN » nầy, công hiệu như thần, điều hòa huyết mạch, bổ thận trang dương, tư nhuận mặt mày, khoẻ hòa tuỳ vị, tỏi khí sung thần, hoặc bởi sắc dục quá độ, mộng mị di-tinh, tinh tiết dầm dề, mỗ hôi lại láng, hoặc hạ nguơn suy nhược, thận kém ốc tổng, cử động yếu ớt, ổ tai ohảy nước, mỏi gối đau lưng

Bởi các chứng ấy mà sanh ra, nếu dùng dặng thuốc nầy thì như cây khô mà được mưa móc nhuần gội, trở nên sung tức tinh thần, nở nang da thịt

Thuốc hoàn nầy mà lòng nhiều chừng nào thì càng tốt chừng nấy, sống lâu sanh nhiều con thiệt là một phương thuốc rất hiệu nghiệm là thường, rất qui trân hơn, chẳng có thuốc nào bì kịp

Chư qui vị có mua thuốc nầy thì nhớ cho được cái hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, nhãn Ông Phật gần kêu [illegible]

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống hai thuốc, sớm mai thức dậy uống một thuốc, chiều trước khi đi ngủ uống một thuốc ; hãy dùng nước muối nhạt mằng [illegible] nước trà mà uống thì rất nên công hiệu nhiệm thần.

Mỗi hộp 6 thuốc giá là . . . . 0$60
Hộp cây mun 6 hoàn giá là . . 1 00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy cứu đều nhờ có khí huyết mà sống ; nếu bị khí hư huyết kém thì trăm bịnh đều sanh, khí sắc xanh xao, mình dường gầy ốm, hoặc mặt vàng mỏi tai, hoặc sanh phụ thủng mà khốn khổ cho mình

Bởi vậy cho nên bổn đường chẳng nài gian khổ tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh Sơn cốc Trung [illegible] lấy đem về, rồi hiệp với tỉ [illegible] mà bổ Trần Quí mà [illegible] một thứ thuốc cao kêu là NHỊ-THIÊN-CAO [illegible] tu tán bổ dưỡng, rất [illegible] nghiệm

Vậy thuốc [illegible] là đại bổ [illegible] hồi hộp, ít khỏe [illegible] sanh con thì thấy [illegible] gối [illegible] mau mạnh.

Phàm [illegible] thuốc thần [illegible] thân [illegible] suy [illegible] thì [illegible] thì [illegible] thì